

Я В О Р А Д – ГРАД ПЕТРИЧ

Прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление

През 2007 година Съветът на директорите на “ЯВОР” АД се е стремил да провежда управленска политика, съобразена с международно признатите стандарти за добро корпоративно управление..

Един от ключовите елементи за подобряване на икономическата ефективност е корпоративно управление, което включва съвкупност от взаимоотношения между ръководството на дружеството, управителните органи, акционерите и другите заинтересувани страни. Корпоративното управление също така предоставя рамката, в която се поставят целите на дружеството, определят се средствата за постигането на тези цели и се следят резултатите. Доброто корпоративно управление трябва да дава стимул на управителните органи и ръководството да преследват цели, които са в интерес на дружеството и акционерите, както и да улеснява ефикасния надзор, като по този начин насърчава фирмите да използват ресурсите по-ефективно.

Един-единствен модел на добро корпоративно управление не съществува. Независимо от това има някои общи елементи, които стоят в основата на доброто корпоративно управление. Управлението на дружеството се съобразява със следните принципи, които принципи ще залегнат в основата на Програма за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление на “ЯВОР” АД:

I. Права на акционерите

- А. Основните права на акционерите включват правото на: 1) сигурни методи за регистрация на собствеността; 2) предаване или прехвърляне на акции; 3) редовно и своевременно получаване на информация, свързана с дружеството; 4) участие и глас в общото събрание на акционерите; 5) избор на членове на съвета; и 6) участие в разпределението на печалбата на дружеството.
- Б. Акционерите имат право да участват при и да получават необходимата информация за вземането на решения, свързани с основни корпоративни събития, като: 1) изменения на устава, учредителния договор или на други сходни устройствени актове на дружеството; 2) вземане на решение за издаване на допълнителни акции; и 3) съществени за дружеството сделки, които фактически водят до продажба на дружеството.
- В. Акционерите следва да имат възможност да участват ефикасно и да гласуват на общото събрание на акционерите, както и да получават информация за процедурата, по която се провежда общото събрание на акционерите, включително и за реда за упражняване правото на глас:
  - 1. Акционерите следва да получават достатъчна и своевременна информация за датата, мястото и дневния ред на общото събрание, както и пълна и своевременна информация за въпросите, които ще се решават на събранието.
  - 2. На акционерите следва да се дава възможност да задават въпроси към съвета и да поставят точки в дневния ред на общото събрание в границите на разумното.
  - 3. Акционерите следва да могат да гласуват лично или неприсъствено, като гласовете са равнозначни, независимо дали са дадени лично или неприсъствено.
- Г. Трябва да се разкриват капиталовата структура и разпоредбите, които дават възможност на определени акционери да упражняват контрол, който не отговаря на капиталовото им участие.
- Д. На пазарите за корпоративен контрол трябва да им се дава възможност за ефикасна и прозрачна работа.

1. Условието и редът за придобиване на корпоративен контрол чрез капиталовите пазари и съществените за дружеството сделки като сливания, както и продажбата на значителна част от активите на дружеството трябва ясно да се съобщават и разкриват, за да могат инвеститорите да са наясно с правата си. Сделките следва да се извършват в условията на прозрачност на цените и при справедливи условия, които защитават правата на всички акционери в зависимост от класа им.
  2. Не трябва да се използват средства за предотвратяване на поглъщане на дружеството, за да се предпазва управлението от посене на отговорност.
- Е. Акционерите, включително и институционалните инвеститори, трябва да вземат предвид вредата и ползата от упражняване на правото на глас.

II. Равнопоставено третиране на акционерите

- А. Всички акционери от един клас следва да бъдат третирани еднакво.
1. В рамките на даден клас всички акционери следва да имат еднакво право на глас. Всички инвеститори трябва да могат да получават информация за правото на глас, което носят всички класове акции, преди покупка. Промените на правото на глас трябва да се гласуват от акционерите.
  2. Попечителите или номиналните собственици гласуват, както са се договорили със собственика - бенефициент на акциите.
  3. Процедурата и редът на общото събрание на акционерите следва да позволяват справедливо отношение към акционерите. Процедурите на дружеството не трябва да затрудняват или оскъпяват ненужно гласуването.
- Б. Търговията с вътрешна информация и злоупотребите със собствени сделки трябва да се забранят.
- В. Членовете на съвета и мениджърите трябва да се задължават да разкриват наличието на съществен интерес по сделки или въпроси, които засягат дружеството.

III. Роля на заинтересуваните лица за корпоративното управление

- А. Рамката на корпоративното управление следва да осигурява спазването на законовите права на заинтересуваните страни.
- Б. В случаите, когато заинтересуваните лица са защитени по закон, те следва да могат да получават ефикасни компенсации при нарушение на правата им.
- В. Рамката на корпоративното управление следва да разрешава механизми за участие на заинтересуваните лица.
- Г. В случай че заинтересуваните лица участват в процеса на корпоративно управление, те трябва да имат достъп до съответната информация.

IV. Разкриване на информация и прозрачност

- А. Разкриваната информация следва да включва, без да се ограничава единствено до съществена информация за:
1. Финансовите и оперативните резултати на дружеството.
  2. Целите на дружеството.
  3. Основните акционерни участия и правото на глас.
  4. Членовете на съвета, ключовите изпълнителни директори и тяхното възнаграждение.
  5. Съществени предвидими рискови фактори.
  6. Съществени въпроси, свързани със служителите или други заинтересувани лица.
  7. Структурата и политиката на корпоративното управление.
- Б. Информацията следва да се изготвя, одитира и разкрива съгласно най-добрите стандарти за счетоводна отчетност, разкриване на финансова и друга информация и одит.
- В. Годишният одит трябва да се извършва от независим одитор, за да се осигури външно и обективно мнение за начина, по който са изготвени и представени финансовите отчети.
- Г. Начините за разпространяване на информация следва да осигуряват справедлив, своевременен и икономичен достъп на потребителите до съответната информация.

V. Отговорности на управителните органи

- А. Действията на членовете на управителните органи трябва да са напълно обосновани, добросъвестни, да се извършват с грижата на добър търговец и да са в интерес на дружеството и акционерите.
- Б. В случай че решенията на управителните органи имат различно отражение върху различните групи акционери, управителните органи трябва да се отнасят справедливо към всички акционери.
- В. Управителните органи следва да осигуряват спазването на приложимото право и да отчита интересите на заинтересуваните лица.
- Г. Управителните органи трябва да изпълняват определени ключови функции, сред които:
1. Да разглеждат и ръководят корпоративната стратегия, основните планове за действие, политиката по отношение на риска, годишния бюджет и бизнес плановете; да поставят цели, свързани с дейността на дружеството; да следят осъществяването на целите и дейността на дружеството; да контролират основните разходи за подобрения на ДМА, придобивания и отделяне на дружества.
  2. Да подбират, дават възнаграждение, контролират и при необходимост да намират заместници на ключовите изпълнителни директори, както и да контролират приемствеността.
  3. Да преразглеждат възнаграждението на ключови висши служители и на членовете на управителните органи и да осигуряват формализирана и прозрачна процедура по определяне на членовете на съвета.
  4. Да следят и да решават евентуални конфликти на интереси на членовете на управителните органи и акционерите, включително и злоупотреба с активите на дружеството и сделки със свързани лица.
  5. Да осигуряват прецизни системи за финансово-счетоводна дейност на дружеството, включително и независим одит, както и наличието на подходящи системи за контрол, в частност системи за контрол на риска, за финансов контрол и за контрол по спазването на закона.
  6. Да следят ефективността на режима на корпоративно управление, при който работят, и да извършват нужните промени.
  7. Да контролират процеса на разкриване на информация и комуникацията.
- Д. Управителните органи трябва да имат възможност да си съставят обективна преценка по корпоративни въпроси, без да са зависими в частност от мениджмънта на дружеството.
1. Управителните органи следва да обмислят възможността да възлагат на достатъчен брой членове, които са независими директори и могат да си съставят обективна преценка, задачи, при които е възможен конфликт на интереси. Примери за подобни ключови задължения са финансовата отчетност, назначаването на длъжност и възнаграждението на изпълнителните директори и съвета.
  2. Членовете на управителните органи следва да отделят достатъчно време на задълженията си.
- Е. За да изпълняват задълженията си, членовете на управителните органи трябва да имат достъп до точна, релевантна и своевременна информация.

Гр.Петрич
21.03.2008г.

Изп.директор:
/инж.Георги Цанев/

